

Høringsinnspill til Klimakur 2030

Indre Fosen kommune ønsker med dette å komme med noen kommentarer og spørsmål til Klimakur 2030.

Indre Fosen Kommune er opptatt av, og har for tida stort fokus på, å lage planer for reduksjon av klimagassutslippene i kommunen, både knyttet til kommunenes egen virksomhet, og annet. Vi har også ved hjelp av midler fra «Klimasats» satt i gang flere tiltak for å redusere kommunens egne utslipp. Vi er samtidig innforstått med at vi har en lang veg å gå før vi når de nasjonale målene om klimagassutslipp for vår kommune.

Indre Fosen kommune er en stor og viktig landbrukskommune i Trøndelag. Vi setter derfor temaene *landbruk og kommunens rolle* i fokus i dette innspillet.

Landbruk

Indre Fosen kommune er enige i mange av tiltakene som er beskrevet i Klimakur 2030. Som en stor landbrukskommune er vi likevel bekymret for at klimakuren legger opp til reduksjoner i husdyrproduksjonen som får store negative konsekvenser for landbruksnæringa, og da særlig med tanke på sau- og ammekuproduksjonen. Vi er også bekymret for at noen av tiltakene er basert på feil faktagrunnlag, og at de derfor ikke vil gi den forventede reduksjonen i klimagassutslippene. Dette gjelder i første rekke beitebaserte produksjoner og forholdet til karbonbinding i jord (i tillegg til bevaring av biologisk mangfold og endring av kulturlandskap). Vi er kjente med at det foregår mye forskning på dette feltet nå, og selv om det er viktig å komme i gang med tiltak umiddelbart, er det likevel svært viktig at de tiltakene som settes i gang gjøres på bakgrunn av et riktig kunnskapsgrunnlag. Vi håper derfor at drastiske tiltak utsettes til det finnes flere forskningsresultater som eventuelt underbygger de foreslåtte tiltakene. Vi mener det er svært uheldig dersom det settes i gang tiltak som vil ødelegge inntektsgrunnlaget for store deler av landbruksnæringa, dersom det viser seg at avgjørelsen er tatt på feil grunnlag.

Vi savner en bredere omtale av:

- Karbonlagring i jord som resultat av beiting (Karbonlageret i jord viser seg f.eks. å være spesielt høyt på artsrike beitemarker som ikke blir gjødslet).
- Gras i vekstskiftet, som virkemiddel for økt karbonlagring.
- Gjeninnføring av fiskemel som proteinandel til drøvtyggere (noe som ble forbudt av EU etter utbruddet av munn og klovsyke i England i 1990, regelverket ble implementert i Norge i 2010. Dette til tross for at det var kjøttbeinmel som var årsaken til smittespredning, ikke fiskemelet, og det faktum at disse melsortene ikke har vært produsert på de samme fabrikkene i Norge)
- Hvordan stimulere bakteriefloraen i jord slik at den bidrar til reduserte utslipp? (Det er kjent at vi i ulike typer jordsmonn finner både «metangass-spisende» og «metangass-dannende bakterier»). Omtale av drenering som tiltak i denne sammenhengen.
- Gjødsling av skog – er det undersøkt hvilke konsekvenser denne gjødslinga har for biologisk mangfold, bakterier, sopp, og karbonlageret i jordsmonnet? Er det sikkert at dette er et tiltak som har ønsket effekt på lang sikt.
- Bruk av tre som hovedmateriale i landbruksbygg.

Vi synes det er bra at det fokuseres på at en større del av kostholdet bør baseres på norsk produksjon. Vi mener imidlertid at dette også bør gjelde kjøtt og kjøttprodukter, der alt kjøtt som konsumeres i Norge burde være produsert i Norge, og på en størst mulig grad av norske ressurser.

Vi er klar over at beregningsmodeller i forhold til klimagassutslipp fra husdyrproduksjon ikke er basert på norske driftsmåter. Forskjellene på ekstensiv utmarksbeite og industriell kjøttproduksjon er så stor at det ikke blir riktig å bruke de samme modellene. Når sau går i fjellet i Norge, og har svært god plass, vil det dermed slå negativt ut i disse modellene. Er det korrigert for dette?

Vi mener også at det å legge ned det grovforbaserte husdyrholdet i områder som kun egner seg til produksjon av gras stemmer dårlig overens både med FNs mål om økt matvareproduksjon og utnyttelse av norske, fornybare ressurser.

Vi har forståelse for at tiltak skal være målbare, men vi mener likevel at det er uheldig at gode tiltak som for eksempel drenering og forholdet til karbonlagring i jord blir nedprioritert fordi de ikke er målbare. Drenering er også et svært viktig klimatilpasningstiltak.

Kommune

Det er ekstremt store reduksjoner i klimagassutslippene som må til for å nå målene som er satt. Vi vil benytte anledningen til å uttrykke vår usikkerhet i forhold til om de virkemidlene og tiltakene som er lagt fram vil gi de nødvendige reduksjonene.

Det er betryggende å se at ulikhetene mellom by-, landbruks-, og industrikommuner beskrives, det er viktig at veiledningsmaterieell og oppfølging av kommunene tar høyde for disse forskjellene.

Det er mange av utfordringene i forbindelse med reduksjon av klimagassutslipp som er annerledes i små rurale kommuner, enn i større urbane områder. Et eksempel kan være at når man i en anskaffelsesprosess knyttet til nye bygg stiller krav om utslippsfri byggeplass, vil det føre til at man samtidig ekskluderer alle de små lokale foretakene fra å kunne delta i konkurransen. Dette fordi de små lokale aktørene ikke har økonomiske «muskler» til å endre store deler av maskinparken for å vinne konkurransen om bygging av et kommunalt bygg. Dette kan fort føre til økt transport av personell mm, slik at vinninga går opp i spinninga. Samtidig er det selvfølgelig et ønske fra kommunen å kunne bruke lokale entreprenører der disse ellers kan levere innenfor det som etterspørres. Hvordan kan vi få til en slik omlegging også for mindre entreprenører?

Vi opplever mange slike dilemmaer når investeringer skal gjøres og tiltak skal settes i gang. Hva skal vektlegges, og hva er konsekvensen?

Indre Fosen kommune imøteser nye runder med Klimasats, samt gode, lett tilgjengelige planleggings-, styrings- og beregningsverktøy, som gjør oss i stand til å gjøre vår del av den viktige jobben med å redusere klimagassutslippene.

